

Borzen, operater trga z elektriko, d. o. o.

Javna obravnava Pravil o spremembi in dopolnitvi Pravil za delovanje trga z električno energijo

Borzen, operater trga z elektriko, d. o. o. objavlja javno obravnavo Pravil o spremembi in dopolnitvi Pravil za delovanje trga z električno energijo (Uradni list RS, št. [163/22](#) in [6/24](#)).

Javna obravnava je odprta v času od 29. 10. 2025 do 1. 12. 2025. Pripombe, komentarje in predloge lahko zainteresirana javnost posreduje izključno na predvidenem obrazcu na elektronski naslov pravila@borzen.si do navedenega datuma.

Ljubljana, 29. 10. 2025

Borzen, d.o.o.

Obrazložitev Pravil o spremembi in dopolnitvi Pravil za delovanje trga z električno energijo

Splošna obrazložitev

Zaradi narave pomembnih sprememb v energijskih tokovih, ki je povzročila veliko povečanje proizvodnih enot, priključenih na distribucijski sistem, hkrati pa izrednega znižanja deleža preostalega (nemerjenega) diagrama, ki je že upadel na minimalno 2 – 3 % ali še manj, je obstoječi način določanja realizacije nemerjenih odjemalcev (t.i. analitični postopek) in način določanja oz. izračuna izgub električne energije s pomočjo enoletnih količnikov postal neuporaben in celo zavajajoč.

Ocenjeni količniki izgub težje sledijo spremembam med posameznimi meseci oz. sezonami, kar povzroča stohastično obliko preostalega diagrama ter vse pogostejši pojav negativnih vrednosti preostalega diagrama v določenih obračunskih intervalih. To jasno nakazuje neustreznost trenutnega analitičnega postopka.

S skoraj zaključenim procesom uvedbe naprednega merjenja je sedaj v Sloveniji že skoraj 99 % vseh merilnih mest mesečno odčitanih in obstajajo vsaj mesečne dejanske količine odjema. Posledično je potrebno prilagoditi obstoječi način določanja realizacije pretokov električne energije na način, da se namesto trenutnih, vnaprej ocenjenih količnikov izgub v distribucijskem območju, v čim večji meri uporabi izmerjene količine.

Novi predlagani pristop temelji na uporabi dejanskih mesečnih podatkov nemerjenih odjemalcev in normiranem diagramu (merjenega) odjema. Na podlagi teh podatkov se izračuna diagram nemerjenih odjemalcev. Izgube se določi oz. izračuna tako, da se od vse prevzete energije v posameznem distribucijskem območju odšteje vsota vseh merjenih odjemalcev ter nemerjenih odjemalcev. Diagram nemerjenega odjema ter izgube so na ta način bližje dejanskim količinam.

Koristi načrtovane spremembe so širšega značaja in bodo vplivale na vse udeležence na trgu z električno energijo. S predlagano spremembo se dosega:

- zmanjšanje anomalij pri izračunih nemerjenih diagramov (vse pogostejše so negativne vrednosti odjema),
- večja predvidljivost oblike nemerjenega diagrama (sedaj stohastični, po spremembi prevzame obliko merjenih odjemalcev), kar omogoča kvalitetnejše napovedovanje,
- bolj realno in transparentno določanje izgub v distribucijskih omrežjih,
- zmanjšanje tveganj, povezanih z letnimi poračuni, saj se bodo količine v teh poračunih skoraj izničile. Realizacije v mesečnih bilančnih obračunih bodo v celoti odražale ustrezne količine nemerjenih odjemalcev. Letni poračun bo torej namenjen le odpravi morebitnih anomalij v podatkih, ki bodo odkrita po zaključenih mesečnih obračunih.

S predlaganimi spremembami so seznanjeni tudi dobavitelji električne energije. Bili so obveščeni v okviru sekcije IPET, kot tudi v okviru koordinacije z dobavitelji električne energije. Predlaganim spremembam so naklonjeni. V postopku priprave predloga spremembe so bile z vpletenimi deležniki preučene tudi potrebne tehnične prilagoditve. Ugotovljeno je bilo, da gre za manjše prilagoditve obstoječih informacijskih sistemov, ki se jih lahko uspešno realizira in implementira v roku dveh mesecev.

Utemeljitev spremembe k 2. členu Pravil (pomen izrazov)

Obstoječo definicijo *preostalega diagrama* se nadomesti z definicijo normiranih diagramov, ki se bodo uporabili pri izračunu realizacij nemerjenega odjema in nemerjene oddaje.

Utemeljitev spremembe k 11. členu Pravil (storitve v zvezi s sporočanjem in diseminacijo informacij o delovanju omrežij)

Pri podatkih, ki so jih elektoroperaterji dolžni posredovati na zahtevo operaterju trga, se alinejo s podatki o preostalem diagramu, ki se ga ne uporablja več, nadomesti s podatki o količinah odjema in oddaje po posameznih distribucijskih območjih.

Utemeljitev sprememb 74. člena Pravil (priprava obračunskih podatkov nemerjenih odjemalcev in proizvajalcev ter odjemalcev iz samooskrbe)

Sedanja ureditev določa analitični postopek z uporabo preostalega diagrama, ki ni več primeren ob razpoložljivosti skoraj popolnih meritev. Člen še naprej določa, da pristojni elektrooperater izvede ločitev med merjenimi in nemerjenimi količinami. Iz člena se izbriše omembo analitičnega postopka, ki se ga ne bo več uporabljalo, ter odstavek, ki določa, da se razlike med fakturiranimi količinami in količinami, določenimi z analitičnim postopkom, ureja v okviru letnega poročila. Predlagana sprememba predvideva uporabo fakturiranih količin že v okviru mesečnih bilančnih obračunov ter posledično iz tega naslova ni predvidena izravnava razlik v okviru letnega poročila. V tem členu je še dopolnjen odstavek o načinu priprave podatkov pri samooskrbah z letnim netiranjem. Določa, da v primeru, da taki odjemalci zaradi tehničnih razlogov tekom leta ne bi bili uvrščeni v merjen odjem oziroma oddajo, se za določitev količin, ki se jih uporabi v letnem poročilu, ustrezno upošteva količine iz mesečnih bilančnih obračunov, ko so ti odjemalci bili obravnavani kot merjeni.

Utemeljitev sprememb 75. člena Pravil (izračun realizacije nemerjenih odjemalcev)

Dosedanji postopek razdelitve je temeljil na količnikih in preostalem diagramu. Novi pristop uvaža normirani diagram odjema, ki se ga določi na podlagi merjenih odjemalcev. V tem členu se določa način izračuna normiranega diagrama odjema. V členu se nato določa tudi način izračuna realizacije nemerjnega odjema, ki pripada posameznemu dobavitelju.

Utemeljitev črtanja 76. člena Pravil

76. člen je določal uporabo količnikov *kr* in razdelitev preostalega diagrama, ki se s spremembo metodologije ne uporablja več. Ker novi sistem temelji na dejanskih obračunskih podatkih in normiranem diagramu odjema, uporaba količnikov ni več potrebna. Zato se člen v celoti črta.

Utemeljitev sprememb 77. člena Pravil (izračun realizacije nemerjenih proizvajalcev)

77. člen določa način izračuna realizacije nemerjenih proizvajalcev. Z novim predlogom se način določanja te realizacije ne spreminja. Dejansko je predlagana metoda določanja realizacije nemerjenega odjema vsebinsko povzeta iz obstoječe metode za določanje realizacije nemerjene oddaje. Zato se ta člen dopolnjuje tako, da je opis metode poenoten z opisom metode za določanje nemerjene realizacije odjema.

Utemeljitev sprememb 78. člena Pravil (izračun izgub v omrežjih)

78. člen ureja način izračuna izgub na distribucijskem in prenosnem omrežju. V spremenjenem členu se odpravlja vsa določila, ki so urejala način določanja in izračunov koeficientov izgub, ki so bili uporabljeni za ocenjevanje izgub v distribucijskih območjih, ter računanje ocene izgub na podlagi teh

količnikov. S spremembo člena se uvaja nov pristop, ki za izračun izgub uporabi vso prevzeto energijo v posameznem omrežju od katere se odšteje merjen odjem in nemerjen odjem.

Določanje izgub na prenosnem omrežju ostaja enako. Na koncu se ohrani tudi objave količnikov izgub, ki pa niso več vnaprej izračunane (kot je veljalo po obstoječih pravilih), temveč se bodo izračunale vsak mesec kot količnik vsote izgub ter celotne prevzete električne energije v omrežju.

Utemeljitev sprememb 81. člena Pravil (vsebina posredovanih podatkov elektrooperaterjev)

81. člen določa podatke, ki jih elektrooperaterji posredujejo za bilančni obračun. Ker se opuščata preostali diagram in količniki izgub, se v 2. odstavku tega člena črta alineji, ki se nanašata na omenjene podatke.

Utemeljitev sprememb 82. člena Pravil (podatki nemerjenih odjemalcev)

V 82. člen se črta prva dva odstavka, deloma pa se prilagodi tretji odstavek. Ker se umika analitični postopek, operater trga ne potrebuje podatkov o količnikih nemerjenih odjemalcev. Člen je preoblikovan na način, da lahko operater trga še naprej zahteva podatke o prevzemno-predajnih mestih, na podlagi katerih so bile določene količine nemerjenih odjemalcev.

Utemeljitev sprememb 98. člena Pravil (javnost podatkov bilančnega obračuna)

V javnosti se objavljajo ključni podatki bilančnega obračuna. Z ukinitvijo izračunavanja preostalega diagrama, se alinejo, ki določa javno objavo teh podatkov, nadomesti z objavo diagrama merjenih odjemalcev. Slednje je smiselno, ker bo diagram nemerjenih odjemalcev prevzel obliko merjenih odjemalcev. Te informacije bodo posledično koristne za dobavitelje. Ohranja se alineja, ki predpisuje objavo količnikov izgub. Po novem pa to ne bodo več ocenjeni količniki, kot se jih izračunava sedaj, temveč količniki, ki bodo izračunani na podlagi realiziranih izgub.

Utemeljitev sprememb 108. člena (letni poračun bilančnega obračuna)

V tem členu, ki ureja izvedbo letnega poračuna bilančnega obračuna, se spremeni oz. izbriše odstavek, ki navaja uporabo analitičnega postopka. Razlik, ki so izhajale iz naslova uporabe analitičnega postopka, ne bo. Temu ustrezno je dopolnjeno besedilo člena.

Utemeljitev sprememb 113. člena (druge dolžnosti elektrooperaterjev v zvezi s sporočanjem podatkov za bilančni obračun in letni poračun bilančnega obračuna)

Zaradi opustitve analitičnega postopka se v tem členu spremeni tretji odstavek, ki primeroma navaja, da lahko operater trga zahteva podatke o količnikih odjema. Ker se slednjih ne bo več uporabljalo, so v tem delu navedeni drugi podatki, ki lahko operaterju služijo za lažjo kontrolo podatkov bilančnega obračuna, in sicer podatki o fakturiranih količinah odjema.

Besedilo členov

Na podlagi prve alineje četrtega odstavka 94. člena Zakona o oskrbi z električno energijo (Uradni list RS, št. 172/21) in soglasja Agencije za energijo št. _____ z dne _____, Borzen, operater trga za elektriko, d. o. o., izdaja

PRAVILA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVI PRAVIL ZA DELOVANJE TRGA Z ELEKTRIČNO ENERGIJO

1. člen

V Pravilih za delovanje trga z električno energijo (Uradni list RS, št. 163/22 in 6/24) se v 2. členu točka 29. spremeni tako, da se glasi:

29. »**normirani diagram odjema ali oddaje**«: je diagram, ki se ga skladno s temi Pravili izračuna na podlagi merjenih količin odjema ali merjenih količin oddaje za potrebe izračuna realizacije nemerjenega odjema ali nemerjene oddaje za posamezno distribucijsko območje;

2. člen

V besedilu 11. člena se četrta alineja črta in se nadomesti z besedilom:

- podatke o količinah odjema in oddaje po posameznih distribucijskih območjih;

3. člen

V 74. členu se besedilo spremeni tako, da se glasi:

- (1) Prezemno-predajna mesta, ki skladno s sistemskimi obratovalnimi navodili za distribucijski sistem električne energije niso uvrščena med merjene odjemalce oziroma proizvajalce, se uvršča med nemerjene odjemalce oziroma nemerjene proizvajalce. Razdelitev med merjeno in nemerjeno realizacijo opravi distribucijski operater.
- (2) V primeru, da realizacija samooskrbnega prezemno-predajnega mesta, priključenega po Uredbi o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 17/19, 197/20 in 121/21 – ZSROVE) v koledarskem letu iz tehničnih razlogov v določenem mesecu ni uvrščena med merjen odjem oziroma oddajo, se seštevek letne realizacije odjema in oddaje električne energije, od katere se odšteje tiste količine, ki so bile v danem koledarskem letu že obravnavane kot merjene v okviru bilančnih obračunov, dobavitelju pripiše v okviru letnega poročuna bilančnega obračuna.

4. člen

V 75. členu se naslov člena spremeni tako, da se glasi: **»(izračun realizacije nemerjenih odjemalcev)«**.

Dosedanje besedilo 75. člena se nadomesti z besedilom:

- (1) Izračun realiziranega odjema nemerjenih odjemalcev v posameznem obračunskem intervalu je izveden z uporabo podatkov o skupnem mesečnem fakturiranem odjemu nemerjenih odjemalcev in normiranim mesečnim diagramom odjema vseh merjenih odjemalcev.
- (2) Normirani mesečni diagram odjema se za posamezno distribucijsko območje za vsak obračunski interval izračuna na podlagi naslednje enačbe:

$$NDO_i = \frac{MO_i}{MO_s}$$

kjer pomeni:

NDO_i	Normirani diagram odjema posameznega distribucijskega območja v obračunskem intervalu i
MO_i	Vsota odjema vseh merjenih prevzemno-predajnih mest odjema v posameznem distribucijskem območju v intervalu i
MP_s	Vsota celotnega mesečnega odjema merjenih prevzemno-predajnih mest odjema

- (3) Realizacijo nemerjenih odjemalcev posameznega dobavitelja se izračuna na način, da se za vsak interval pomnoži vrednost normiranega diagrama odjema ter skupno vsoto mesečnega fakturiranega odjema vseh nemerjenih odjemalcev, ki pripadajo posameznemu dobavitelju.

5. člen

76. člen se črta.

Dosedanji 77. člen do 138. člen postanejo 76. do 137. člen.

6. člen

V dosedanjem 77. členu, ki postane 76. člen, se naslov člena spremeni tako, da se glasi: **»(izračun realizacije nemerjenih proizvajalcev)«**

V dosedanjem 77. členu, ki postane 76. člen se besedilo nadomesti z besedilom:

- (1) Izračun realizirane oddaje nemerjenih proizvajalcev v posameznem obračunskem intervalu je izveden z uporabo podatkov o skupni mesečni oddaji nemerjenih proizvajalcev in normiranim mesečnim diagramom oddaje vseh merjenih proizvajalcev.
- (2) Normirani mesečni diagram oddaje se za vsak obračunski interval izračuna na podlagi naslednje enačbe:

$$NDP_i = \frac{MP_i}{MP_s}$$

kjer pomeni:

NDP_i	Normirani diagram oddaje (produkcije) v obračunskem intervalu i
MP_i	Vsota proizvodnje vseh merjenih prevzemno-predajnih mest oddaje v intervalu i
MP_s	Vsota celotne mesečne proizvodnje merjenih prevzemno-predajnih mest oddaje

- (3) Realizacijo nemerjenih proizvajalcev posameznega dobavitelja se izračuna na način, da se za vsak interval pomnoži vrednost normiranega diagrama oddaje ter skupno vsoto mesečne proizvodnje vseh nemerjenih proizvajalcev, ki pripadajo posameznemu dobavitelju.

7. člen

Dosedanji 78. člen, ki postane 77. člen se besedilo nadomesti z besedilom:

- (1) Izgube posameznega območja distribucijskega omrežja se izračuna na način, da se v posameznem intervalu od celotne električne energije, ki jo prejme to območje (iz prenosnega omrežja, izmenjave iz distribucijskih čezmejnih vodov ter iz sosednjih območij distribucijskega omrežja, oddaje iz prevzemno-predajnih mest oziroma naprav za shranjevanje energije) odšteje vsoto vseh merjenih količin odjema ter vsoto vseh nemerjenih količin odjema, izračunanih skladno s 75. členom teh Pravil.
- (2) Celotna prevzeta elektrika je elektrika, ki jo posamezno območje distribucijskega omrežja prevzame na stičnih točkah s prenosnim omrežjem, na stičnih točkah s tujimi omrežji, na prevzemno-predajnih mestih oddaje, na prevzemno-predajnih mestih naprav za shranjevanje energije, na prevzemno-predajnih mestih, ki razmejujejo dve območji distribucijskega omrežja ali v okviru izmenjave električne energije med distribucijskimi območji.
- (3) Celotna predana elektrika je elektrika, ki jo posamezno območje distribucijskega omrežja preda na stičnih točkah s prenosnim omrežjem, na stičnih točkah s tujim omrežjem, na prevzemno-predajnih mestih odjema, na prevzemno-predajnih mestih naprav za shranjevanje energije, na prevzemno-predajnih mestih, ki razmejujejo dve območji distribucijskega omrežja ali v okviru izmenjave električne energije med distribucijskimi območji.
- (4) Izgube električne energije, ki nastanejo pri obratovanju prenosnega sistema, se v vsakem obračunskem intervalu izračunajo iz razlike med vso prejeto in oddano električno energijo, ki jo prenosno omrežje prejme oziroma odda na stičnih točkah z distribucijskim omrežjem, na prevzemno-predajnih mestih, ki razmejujejo prenosno omrežje z omrežji sosednjih sistemskih operaterjev, proizvodnih prevzemno-predajnih mestih in odjemnih prevzemno-predajnih mestih.
- (5) V kolikor to dopušča tehnologija, distribucijski operater, ne glede na prvi odstavek tega člena, izgube, ki nastanejo pri obratovanju omrežja na distribucijski ravni, upošteva v bilančnem obračunu tako, da jih v vsakem obračunskem intervalu izračuna iz razlike med vso prejeto in

oddano električno energijo, ki jo omrežje prejme oziroma odda na stičnih točkah z drugimi omrežji, proizvodnih prevzemno-predajnih mestih in odjemnih prevzemno-predajnih mestih.

- (6) Operater trga izgube v posameznem distribucijskem območju, izračunane za vsak mesec kot količnik vsote izgub ter celotne prevzete električne energije v omrežju, objavi na svoji spletni strani oziroma informacijskem sistemu operaterja trga.

8. člen

V dosedanjem 81. členu, ki postane 80 člen, se v drugem odstavku črtata šesta in sedma alineja.

V šestem odstavku se v prvem stavku črta besedilo »in ocenjen preostali diagram«.

9. člen

- (1) V dosedanjem 82. členu, ki postane 81. člen, se naslova člena glasi »(podatki nemerjenih odjemalcev)«
- (2) Prvi in drugi odstavek se črtata.
- (3) Tretji odstavek postane prvi odstavek.
- (4) V besedilu se v prvem stavku črta beseda »količnikov« in se nadomesti z besedilom: »količin nemerjenih odjemalcev«.
- (5) Šesta alineja tretjega odstavka se črta. Za četrto alinejo se doda beseda »in«.

10. člen

V dosedanjem 98. členu, ki postane 97. člen, se besedilo sedme alineje prvega odstavka »preostali diagram odjema ločeno po distribucijskih območjih« nadomesti z besedilom »skupni diagram merjenih odjemalcev ločeno po distribucijskih območjih«.

11. člen

- (1) V dosedanjem 108. členu, ki postane 107. člen, se besedilo: »in dejanskimi (ali fakturiranimi) količinami posredovanimi po zaključku obračunskega leta, ter druge razlike med količinami izračunanimi v bilančnem obračunu in dejanskimi količinami realiziranega odjema ali proizvodnje« nadomesti z besedilom »in morebitnimi popravki podatkov o realiziranem odjemu ali proizvodnji, ki so bili ugotovljeni po zaključenih mesečnih bilančnih obračunih.«
- (2) Peti odstavek se črta.
- (3) Dosedanji šesti in sedmi odstavek postaneta peti in šesti.

12. člen

V dosedanjem 113. členu, ki postane 112. členu, se v tretjem odstavku besedilo »na primer količnikov odjemalcev, ki so uvrščeni med nemerjene odjemalce« nadomesti z besedilom: »na primer fakturirane količine odjemalcev, ki so uvrščeni med nemerjene odjemalce.«

KONČNA DOLOČBA

13. člen

Ta pravila začnejo veljati 1. januarja 2026.

Št. _____

Ljubljana, dne _____

EVA _____

Mojca Kert

Direktorica